

Oslo kommune
Byrådsavdeling for byutvikling

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Dato: 11.08.2016

Deres ref:
16/2653-1

Vår ref (saksnr):
201603424-7

Saksbeh:
Signy Volden, 23461652

Arkivkode:
500

FORSLAG TIL MIDLERTIDIG FORSKRIFT OM UNNTAK FRA PLAN- OG BYGNINGSLOVEN FOR INNKVARTERING AV PERSONER SOM SØKER BESKYTTELSE (ASYLSØKERE). HØRINGSUTTALELSE FRA OSLO KOMMUNE

Jeg viser til Kommunal- og moderniseringsdepartementets høringsbrev av 22.06.2016 vedrørende ovennevnte hørings sak, med frist for høringsuttalelse innen 15.08.2016.

Med hjemmel i Oslo kommunes delegasjonsfullmakt, bystyrevedtak av 30.05.2001, sak 218, og byrådsvedtak av 03.07.2001, sak 1360, avgir jeg følgende uttalelse på vegne av Oslo kommune:

Forslaget er en videreføring av den midlertidige forskriften vedtatt 27.11.2015, som løp ut 30.06.2016. Forskriften videreføres i påvente av en mer permanent lovendring, jf. Prop. 43 L (2015-2016) om endring i plan- og bygningsloven (unntak ved kriser, katastrofer eller andre ekstraordinære situasjoner i fredstid). Den nye midlertidige forskriften skal ha gyldighet til 01.01.2018.

Oslo kommune anser at det er positivt at det er gjort forenklinger og presiseringer. Forskriften er blitt mer ryddig og enklere å forstå, samt at den tydeliggjør ansvarsforholdene mellom stat, kommune og tiltakshaver. I tillegg inneholder høringsnotatet i seg selv flere gode og nyttige presiseringer. Oslo kommune er videre godt fornøyd med at flere av kommunens innspill til lovforslaget prop. 43 L er fulgt opp i forskriften. I det følgende vil Oslo kommune knytte noen kommentarer til de enkelte bestemmelsene:

1. Generelt (§§ 1-3)

1.1 Formål og virkeområde (§ 1)

Bestemmelsen er avgrenset og presisert i nytt 2. og 3. ledd.

Oslo kommune stiller seg positiv til begrensningen som er gjort med at forskriften kun kommer til anvendelse i ekstraordinære situasjoner. Kommunen mener det er en god presisering at det som hovedregel er kommunen som har ansvaret for saksbehandlingen, slik at forskriften først trer i kraft etter at departementet har erklært krisesituasjon.

Oslo kommune mener også det er positivt at tiltaket kan ha varighet inntil 1 år, med mulighet for forlengelse én gang, da det skaper bedre forutsigbarhet for alle involverte parter.

1.2 Forholdet til forvaltningsloven (ny § 2).

Oslo kommune mener at ny § 2, som presiserer at forvaltningslovens regler gjelder fullt ut, kan være nyttig.

1.3 Arealplanens virkning for plassering av midlertidige byggverk (ny § 3).

Oslo kommune mener det er nyttig at det er laget en egen bestemmelse om arealplanens virkning. Det er positivt at forslaget bringes i samsvar med langvarig og etablert praksis rundt plan- og bygningsloven (pbl) § 30-5 om midlertidige tiltak. Det vurderes også at det er en nyttig presisering at høringsnotatet viser til at det ikke gjelder noen størrelsesbegrensninger, så lenge det er tale om midlertidige tiltak inntil 2 år og kriteriene i pbl § 30-5 for øvrig er oppfylt.

2. Kommunens saksbehandling (§§ 4-6)

2.1 Kommunens behandling av søknader om tillatelse (§ 4)

Det er positivt at saksbehandlingsreglene er samlet og utdypet. Oslo kommune har bygget beredskap for å håndtere de korte fristene, men ser at det kan by på utfordringer der andre myndigheter skal uttale seg. Oslo kommune har foreløpig ikke knyttet noen erfaringer til tidligere forskrift.

2.2 Kommunens adgang til å unnta fra krav om nabovarsel (§ 5).

Oslo kommune har ingen kommentarer.

2.3 Unntak fra byggetekniske krav

Oslo kommune opprettholder sine tidligere innvendinger vedrørende unntak for automatisk sprinkling der dette kravet i utgangspunktet slår inn. Brann- og redningsetaten i Oslo er helt klare på at det ikke er mulig å oppnå tilstrekkelig sikkerhet på annen måte i slike bygg. Kompenserende tiltak med kun brannalarmanlegg, rømningsveier og organisatoriske tiltak med brannvakt, er for sårbar. De erfaringene kommunen har gjort seg gjennom tilsyn, viser at angitte tekniske og organisatoriske tiltak ikke fungerer i praksis. Det vises i denne sammenheng til uttalelse fra Brann- og redningsetaten i Oslo kommune i brev av 13.07.2016, som vedlegges.

Det er i utgangspunktet positivt at forskriften tar inn et krav om at det skal innsendes dokumentasjon på at brannsikkerheten er tilstrekkelig, og at denne skal fremlegges av foretak med ansvarsrett, da det synliggjør og understreker tiltakshavers ansvar. Oslo kommune mener at dokumentasjonskravet må presiseres, særlig sett hen til det ansvarssystemet som nå følger av byggesaksforskriften til plan- og bygningsloven (SAK) og forskrift til brann- og eksplosjonsloven. Dersom dokumentasjon skal innsendes i byggesaken, er det viktig for Oslo kommune at det ikke legges opp til noen godkjenning fra kommunen av det underliggende prosjekteringsgrunnlaget. Hvis det legges opp til en slik ordning, vil kommunene både måtte styrke seg med kompetanse innenfor et krevende og snevert fagområde, samtidig som det vil bryte med den ansvarsfordelingen som følger av dagens regelverk.

Vedrørende høringsnotatets gjennomgang av kravet til sprinkling og risikoklasser, er dette en nyttig presisering. Oslo kommune ber likevel departementet vurdere å presisere forutsetningen for plassering av asylmottak i risikoklasse 4 pkt. nr 1 ytterligere. Begrepet «få mennesker» er svært skjønsmessig, kan skape rom for tvil og bør presiseres. Oslo kommune mener at det også bør inntas som en ytterligere forutsetning for unntak fra automatisk sprinkling, at brannøvelser utføres regelmessig.

Oslo kommune mener det er positivt at unntaket ikke omfatter omsorgssentre for enslige, mindreårige asylsøkere under 15 år. Oslo kommune legger til grunn at unntaket ikke gjelder for disse omsorgssentrene fordi enslige, mindreårige asylsøkere ansees som en særlig sårbar gruppe. Det påpekes i denne sammenheng at også andre grupper av asylsøkere kan være svært sårbare i dette henseende, f.eks. småbarnsfamilier og eldre personer. Dette underbygger at det ikke bør gjøres unntak for krav om automatisk sprinkling hvor dette ellers hadde vært påkrevd. Oslo kommune anmoder om at departementet revurderer unntaket fra krav til automatisk sprinkling, særlig sett i lys av at tillatelsene skal kunne gis inntil 1 år med mulighet for forlengelse én gang.

3. Kommunens og fylkesmannens behandling av klage (§ 7)

Oslo kommune har forståelse for behovet for en rask klagebehandling, men ønsker likevel å påpeke at det knytter seg praktiske utfordringer til overholdelse av fristen på 1 uke sett hen til dokumenthåndtering i kommunens saks- og arkivsystem.

4. Ansvar

Oslo kommune støtter at presiseringen av tiltakshavers ansvar etter plan- og bygningsloven, men også etter annet lovverk, videreføres. Videre er det positivt at høringsnotatet peker på viktigheten av tidlig dialog med kommunene, og at UDI stiller som vilkår i sin anbudsprosess at alle nødvendige tillatelser må foreligge. At det også henvises til driftsoperatørens særskilte plikter etter folkehelseloven og barnevernloven, er også med på å underbygge viktigheten av ryddige prosesser og seriøse aktører.

5. Særskilt adgang til å unnta fra krav om søknad og tillatelse (§ 9).

Oslo kommune forstår behovet for at det i helt ekstraordinære tilfeller kan oppstå behov for en særskilt rask avgjørelse. Oslo kommune mener det er positivt at det i høringsutkastet presiseres at etablering av mottak og omsorgssentre som hovedregel skal behandles av kommunen og at unntakshjemmelen er svært snever og terskelen for å bruke bestemmelsen er høy. Det er også positivt at hensynet til kommunens selvstyre og kompetanse i større grad skal vektlegges ved anvendelse av unntaket, enn det den tidligere forskriften la opp til. Oslo kommune vil likevel påpeke at fristen på 3 dager til å uttale seg, kan bli utfordrende for kommunen å håndtere.

Med hilsen

Hanna E. Marcussen
byråd for byutvikling

Godkjent og ekspedert elektronisk

Vedlegg: Brev av 13.07.2016 fra Brann- og redningsetaten

Kopi: Plan- og bygningssetaten